QORTI ĊIVILI
(SEZZJONI FAMILJA)

ONOR.IMHALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D., LL.M. (IMLI)

Illum 26 ta' Ottubru 2023

Rik. Gur.Nru.: 230/2020 JPG
Kawza nru.: 21

FC
Vs
CB

Il-Qorti:

Rat ir-rikors tal-attrici datat 27 ta' Gunju 2022, a fol 58, fejn wara li ddikjarat dak premess, sostniet illi:

> *'Ghaldaqstant l-esponenta umilment titlob li din l-Onorabbli Qorti joghgobha tisfilza ir-risposta bil-kontro-talba tal-intimat tat-28 ta' Jannar 2022 billi hija tardiva u dan skond li din l-Onorabbli Qorti joghgobha tisfilza r-risposta guramentata tal-intimat u l-kontro-talba tal-intimat datati 28 ta' Jannar 2022'.*

Rat illi l-atti flimkien mar-rikors, gew debitament notifikati skond il-ligi.

Rat ir-risposta tal-intimat datata 14 ta' Ottubru 2022, fejn wara li ddikjara dak premess, talab lill-Qorti sabiex tichad it-talba tal-attrici.

Semghet it-trattazzjoni mill-avukat difensuri tal-partijiet;

Ikkonsidrat:

Illi dan huwa digriet wara rikors intavolat mill-attrici datat 27 ta' Gunju 2022 fejn irrilevat illi ir-risposta u l-kontro-talba pprezentata mill-intimat it-28 ta' Jannar 2022, giet prezentata oltre l-ghoxrin jum disponibbli u ghalhekk l-intimat ghandu jigi dikjarat kontumaci.

Fir-risposta tieghu, l-intimat jishaq illi t-tardivita' tieghu hija wahda genwina, u minhabba cirkostanzi li fl-umli fehma tieghu ghandhom jaghtu lok ghall-gustisfikazzjoni ghat-tardivita li dwarha qieghda tilment l-attrici. Jispjega illi hu kien gie notifikat bid-dokumentazzjoni relattiva ghall-kawza odjerna u ftit tal-jiem wara kien irrikorra ghand l-avukat sottoskritt. Illi dan kien fl-14 ta' Jannar 2022, u l-intimat bi zvista kien informa lill-avukat sottoskritt illi huwa kien gie notifikat bl-atti fl-10 ta' Jannar 2022. Illi ghalhekk l-avukat sottoskritt kien ikkalkula li r-risposta guramentata u l-kontro-talba relattiva ghandhom jigu sottomessi sa mhux aktar tard mit- 30 ta' Jannar 2022. Illi filfatt l-avukat tal-intimat kien ipprezenta r-risposta guramentata u l-kontro-talba relattiva nhar it-28 ta' Jannar 2022. Illi ghalkemm l-avukat tal-intimat ipprova jivvervika b'certezza d-data li fiha gie notifikat l-intimat, tali data ma kienitx debitament indikata la fil-process u lanqas fis-sistema tal-e courts u ghalhekk baqa' jsegwi id-data indikata mill-intimat.

Illi l-kwistjoni quddiem din il-Qorti hija dik li tirrigwarda l-kontumacja tal-imharrek u mhux is-siwi tan-notifika lilu tal-atti tal-kawza. L-intimat, fl-ebda waqt, fir-rikors tieghu ma jikkontesta l-validita' tan-notifika. Illi l-atti tal-kawza nfushom ma jaghtu l-ebda hjiel ta' irregolarita' fin-notifika tal-atti tal-kawza li saret lil qarib jew membru tal-familja tal-imharrek. Ghalhekk, din il-Qorti qed tillimita ruhha ghall-konsiderazzjoni tal-gustifikazzjoni tal-kontumacja.

Ikkonsidrat:

Fir-rigward tal-gustifikazzjoni tal-kontumacja, intqal illi biex il-kontumacja tal-parti konvenuta tkun gustifikabbli, din trid tkun involontarja, skatenata minn (jew rizultat ta') kawza gusta konsistenti f'impediment legittimu, liema impediment irid ikun indipendenti mill-volontà tal-konvenut.[1]

---

[1] Vide *Margal Limited vs Eucharist Bajada,* TTZ, deciza 5 ta' Frar 2019 u l-casus classicus fl-ismijiet *Vittoria Cassar v. Carmelo Vassallo* (Appell Inferjuri, 29 ta' Mejju, 1937; riportata f'Kollez. XXIX-I-1581), citata b'approvazzjoni sa zminijiet ricenti, u fost decizjonijiet ohra, in re *Simone Eve Collett*

Illi fid-decisjoni fl-ismijiet ***Lorraine Nejjar vs Zoher Ibrahim Nejjar***[2] gie rilevat:

> ***Dan l-impediment legittimu jista' jkun kif intqal, "una necessita' impellente di chiamata ad altri doveri imprescindibili"; L-impossibbilta' li wiehed jidher ghas-subizzjoni jew almenu d-diffikulta' gravi, biex tista' tikkostitwixxi impediment legittimu ghandha tkun fizika u eccezzjonalment biss tista' tkun morali.***

Id-decizjoni l-aktar iccitata f'materja ta' kontumajca hija dik fl-ismijiet ***Vittoria Cassar vs Carmelo Vassallo*** deciza mill-Qorti ta' l-Appell (Sede Inferjuri) fid-29 ta' Mejju 1937 (Vol XXIX.i.1581) mill-**Imhallef William Harding** fejn fiha gew elenkati l-principji li gejjin rigwardanti l-kontumacja:-

> ***" (1) Il-kontumacja ma tistax tigi ritenuta gustifikata jekk kienet volontarja;***
> ***"(2) Lanqas tista' tigi gustifikata jekk kienet almenu kolpuza;***
> ***"(3) Biex ikun hemm lok ghall-gustifikazzjoni hemm bzonn li tigi pruvata kawza gusta;***
> ***"(4) Din il-kawza gusta ghandha tkun tikkonsisti f'impediment legittimu;***
> ***"(5) L-impediment, biex ikun legittimu, ghandu jkun indipendenti mill-volonta` tal-kontumaci;***
> ***"(6) L-izball m'hux impediment legittimu jekk ma jkunx zball invincibbli, ghaliex jekk ikun vincibbli, allura jigi ekwiparat ghall-kolpa;***
> ***"(7) Dan l-impediment legittimu jista' jkun, kif intqal, "una necessita' impellente di chiamata ad altri doveri imprescindibili";***
> ***" (8) L-impossiblita' li wiehed jidher ghas-subizzjoni jew almenu d-diffikulta` gravi, biex tista' tikkostitwixxi impediment legittimu ghandha tkun fizika, u eccezzjonalment biss tista' tkun morali.***

L-istitut tal-kontumacja minn dejjem kien suggett ta' kontroversja. Dan hu hekk minhabba l-fatt li l-effetti tieghu – ta' natura punittiva – huma odjuzi. L-istitut tal-kontumacja huwa msejjes

Sammut et v. Adam Sammut et (Pim'Awla, 17 ta' Marzu, 2015.

[2] Vide Lorraine Nejjar vs Zoher Ibrahim Nejjar (Q.C. (S.F) (RCP) 16 ta' Marzu 2005)

fuq il-presuppost li l-imharrek, bin-nuqqas tieghu li jwiegeb ghax-xilja u t-talba tal-parti attrici, ikun wera dispett lejn is-sejha tal-Qorti biex jidher quddiemha, liema dispett il-ligi thares lejh bhala ghemil li jisthoqqlu piena – dik li ma jkunx jista' jindahal fit-tressiq ta' provi billi dan jammonta ghal forma ta' dizordni socjali.[3] Il-gustifikazzjoni tal-kontumacja ghandha tibqa' titqies bhala eccezzjoni ghar-regola li l-imharrek hu tenut li jwiegeb bil-miktub b'nota fiz-zmien stipulat fil-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedurali Civili, u bhala tali l-eccezzjoni m'ghandha qatt tipprevali u tissupera dik li hija r-regola.[4]

Ta' applikazzjoni ghal kaz odjern hija d-decisjoni tal-Qorti tal-Appell tas-7 ta' Marzu, 1994, fl-ismijiet ***Joseph Delceppo vs Onorevoli Raymond Bondin et*** fejn inghad:

> ***Dwar x'iwassal lill-kontumacja biex titqies bhala wahda kolpuza inghad li l-kolpa tikkonsisti fl-omissjoni tal-konvenut li, in konformita' mad-doveri imposti mil-ligi, jonqos li jaghmel l-arrangamenti necessarji, fid-dar u fil-post tax-xoghol, biex jaslu ghandu l-ittri registrati li jaslulu, jew meta jaghmel dawk l-arrangamenti imbaghad jonqos li jsir jaf b'dak li suppost ikun jaf. Il-kazijiet fejn ikun hemm nuqqasijiet pruvati tat-terzi persuni li jircievu l-atti bil-posta, jitolbu konsiderazzjoni ohra, u li jridu jigu risoluti skond il-konkretezza ta' kull kaz***

F'din l-imsemmija sentenza l-Qorti kienet tenniet b'enfasi li l-ligi, fl-Artikolu 187 tal-Kap. 12, tqieghed dmir fuq ic-cittadini kollha li jaqghu taht il-gurisdizzjoni taghha li jaraw u jassiguraw li dawk il-persuni kollha li jghixu maghhom fid-dar fejn joqoghdu, jikkonsenjawlhom l-ittri li jircievu.[5]

Fit-trattazzjoni tieghu, l-intimat essenzjalment rega tenna dak riprodott fir-risposta tieghu u cioe li huwa indika d-data hazin lill-avukat difensur tieghu, b'dana illi l-kalkolu tal-ghoxrin gurnata mid-data tan-notifika kienet naturalment zbaljata.

Hija l-fehma konsiderata ta' din il-Qorti illi fil-kaz odjern huwa palezi illi thares fejn thares, kien hemm kulpa mhux skuzabbli da parti tal-konvenut, b'mod li din il-Qorti ma tistax

[3] Vide Noel Calleja et vs Middlesea Valletta Life Assurance Co. Ltd – Qorti ta' l-Appell 28 ta' Jannar 2005:-
[4] Ibid.
[5] Vide ukoll Miceli et v. Carmelo Pisani, deciza fit-28 ta' Ottubru 2004 u Fenici Insurance Agency Limited v. Paul Stoner deciza fit-22 ta' Novembru 2002.

tirravviza fic-cirkostanzi ta' dan il-kaz, xi zball invincibbli, jew xi haga gravi, accidentali u indipendenti mill-volonta` tal-konvenut li jikkostitwixxi impediment legittimu skond il-gurisprudenza tal-Qrati taghna.

Illi ghalhekk u fid-dawl ta' dan kollu, din il-Qorti ma tistax turi indulgenza mal-intimat fin-negligenza tieghu. Illi ghaldaqstant, u abbazi tal-principji fuq elenkati, il-Qorti tiddikjara lil konvenut, ma rnexxielux jiggustifika l-kontumacja tieghu kif tezigi il-ligi, u ghalhekk tilqa' t-talba tal-attrici ghall-isfilz tar-risposta tal-intimat u l-kontro-talba tal-istess.

Ghal dawn il-motivi, il-Qorti taqta' u tiddeciedi billi tilqa t-talba tal-attrici, tiddikjara lill-konvenut kontumaci ghall-finijiet u l-effetti kollha tal-ligi u tordna l-isfilz tal-risposta guramanetata tal-intimat u l-kontro-talba tal-intimat datati 28 ta' Jannar 2022 stante li hija fuori termini.

Spejjez riservati ghall-vertenza finali.

Moqrija.

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

Lorraine Dalli
Deputat Registratur